

णमोत्थु णं समणस्स भगवओ महावीरस्स
आयओ गुरुबहु माणो

पात्रता धारा

पूज्य हरिभद्रसूरि महाराज कृत
धर्मबिन्दु - अणुगार धर्म - चतुर्थ अध्याय
वाचना २१-२५

प्रियम्

= अवतरणम् =

रितेश सरवैया

अहो ! श्रुतम्

शा बाबुलाल सरेमलजु बेडावाणा

सिद्धायल, हीरा जैन सोसायटी,

साबरमती, अमदावाड-३८०००५

मोबाइल - 94265 85904 / E-mail : ahoshrut.bs@gmail.com

संवत् २०७७

દુર્મ બિંદુ ગ્રંથ - વાચના - ૨૧

દુર્મ બિંદુ ગ્રંથમાં પૂજ્ય હરીભદ્ર સૂરીશ્વરજી મહારાજ
શોધા અધ્યાયના ચોથા સુત્રમાં ગુરુ નરીકે કઈ
યોગ્યતા હોવી ત્રીઈએ એની વાત કરતા .. કરતા ..
તેમની યોગ્યતા બતાવે છે,

उपशमन्मर्त्या दिस्सम्पन्नाः ।

ટીકાકાર ભગવાન કહે છે કે અહીંયા આદિ -
ઉપશમ, લબ્ધિ, આદિ સંપન્ન વગેરે શબ્દથી
શુ લેવાનું છે તે કહે છે,

अग्निशब्दादुपकरणलब्धिः स्थिरस्तलस्थिञ्च गृह्यते ।
ઉપકરણ લબ્ધિ એટલે ગુરુ પાસે એવી લબ્ધિ
હોવી ત્રીઈએ, લબ્ધિ નો અર્થ એ નથી કે આત્મ-
ગાંતરસ્વામીની જેમ અંગુઠી મુઠો ને ખીર ખુટી નહિ,
અથવા આકાશમાંથી ઉપકરણ લાવી લીધા આવી
વાત નથી. ઉપકરણ લબ્ધિ નો અર્થ છે ગુરુ-
નો એવી લાભાંતરથ કર્મનો અધોપશ્ય હોવો ત્રીઈએ
કે જેનાથી ગરહ પ્રાયોગ્ય, ગ્રુપ પ્રાયોગ્ય, શિષ્ય-
પ્રાયોગ્ય, કૈ કરી વસ્તુ હૈય, વસ્ત્ર હૈય, પાત્ર-
હૈય, આપ્ત્ય હૈય એ બધુ ગુરુને મળી રહે
ગુરુ સંયત્રી છે, જ્ઞાની છે, પરિવ્રજ છે, સવિજ્ઞ
છે, ભવભીર છે, ગુહી ઘણા- બધા છે.

ਪਾਗ ਉਪਕਰਨ ਲਿਖਿ ਨਹੀ, ਨੀ ਠਾਰਠਮਾਂ ਉਪਕਰਨ
ਪੁਰਨਾ ਆਈ ਨਹਿ, ਖਨੀ ਉਪਕਰਨ ਪੁਰਨਾ ਨ ਆਈ,
ਨੀ ਉਪਕਰਨਾ ਆਪਾਏ ਨੇ ਨੇ ਅਸੰਯਮ ਸੰਘਾਏ,
ਹਿਗਮਯਰੀ ਫਲੀਨ ਕਰੇ ਹੈ ਤਮੈ ਪਰਿਗ੍ਰਹੀ, ਪਸ਼ੀ,
ਪਾਤੀ ਹੈ, ਆਇਲੇ ਤਮੈ ਪਰਿਗ੍ਰਹੀ, ਤਮੈ ਸੰਸਾਰੀ,
ਤਮੈ ਸੰਸਾਰੀ, ਤਮੈ ਸਾਧੁ ਨਹਿ.

ਪੁੰਨੀ ਸਾਮੇ ਸ਼੍ਰੋਤਾਂਯਰ ਪੰਥਨੀ -
ਖੰਦਰ, ਸ਼ਾਸਤ੍ਰਾ ਨੀ ਖੰਦਰ ਖੰਨੀ ਕਥਾਯ ਆਪਾਏ ਹੈ
ਤੈ ਲਾਠਿਆ ਪਰਿਗ੍ਰਹੁ ਨਹੀ ਆ ਉਪਕਰਨ ਹੈ,
ਆ ਸੰਯਮਨੁ ਸਾਧਨ ਹੈ. ਤਮੈ ਪੀਠੁ ਖਮੇ -
ਕੁਮੰਡਲ ਆ ਉਪਕਰਨ ਕ ਰਾਜੀ ਹੈ, ਆ ਪਗ
ਪਰਿਗ੍ਰਹੁ ਹੈ. ਆਠਾਰ ਪਗ ਪਰਿਗ੍ਰਹੁ ਹੈ, ਆਗਠ
ਪਥੀ ਨੀ

ਪੀਰੀਰ ਪਗ ਪਰਿਗ੍ਰਹੁ ਹੈ !

ਪਗ ਠੁਟਾ ਆਪਾਏ ਆ ਯਥੁ ਰਾਜੀਏ ਠੀਏ, ਠਾਰਠਕ
ਆ ਖੰਨੀ ਸਾਧਨਾਮਾਂ, ਆਰਾਧਨਾਮਾਂ ਆਠ ਸਾਧਨ
ਯਨੀ ਹੈ, ਆਠ ਉਪਕਰਨ ਯਨੀ ਹੈ. ਠੀਏ ਮਹਾਤਮਾ
ਆਠੀ ਸੰਨੈ ਵਨੈ ਹੈ ਠੀਏ ਉਪਕਰਨ ਆਠੀ ਆਠੀ
ਆਠੀ ਪ੍ਰਾਯਸ਼ਯਿਤ ਆਠੀ,

એક બીજાકારી નું પ્રાયશ્ચિત્ત આવે, એક ભગવાન-
 ની આજ્ઞા બરાબર પાળી નહિ એનું પ્રાયશ્ચિત્ત -
 આવે, એક પ્રાયશ્ચિત્ત ખોવાયું એનું આવે, એક-
 પ્રાયશ્ચિત્ત ખોવાયા પછી, જે વિરાધના થાય,
 હવે કામળી ન હતી, તે પછી મહાત્મા ને
 ડોઈ એવી જુલ્મી કથામાં જવાનું થયું,
 વરસાદમાં જવાનું થયું ન છુટકું, અને કામળી
 વ હતી તે જે વિરાધના થઈ, તે એનું -
 પાછું દિગ્ગજા (વધારાનું) પ્રાયશ્ચિત્ત આવે.

એટલે ગુરુ શ્રી ઉપકરણ લલિય
 સંપન્ન ના હોય, બધા ઉપકરણો શ્રી ના મળે,
 તે જે કામળી વિના જેટલી-જેટલી વિરાધના -
 થાય, એવી રીતે બીજા દરેક વસ્તુ, કર્મ વધારાનું
 નથી સાધુનું, જે હો એ ન છુટકાનું બહુ જ
 જરૂરી હોય, એ જ સાધુએ રાખવાનું હો ને,
 એમાંથી કંઈ ઠપા થયું, તુટ્યું, ફુટ્યું, ખોવાયું,
 કંઈ પણ થયું. ગુરુ પાસે લલિય નથી,
 નવું ઉપકરણ મળ્યું નહિ, તે હવે જી મહાત્મા
 ઉપકરણના અભાવે વિરાધના કરશે.

જોટલે ગુરુ ની અંદર ઉપકરણ લલિત્ત હોયી -
 મોઈષી જેનાથી ગિર્દોષ ઉપકરણો સહુજ રીતે
 મળી, એવું ગુરુ નું પુણ્ય હોય. શાસ્ત્રીમાં ત્યાં -
 સુધા કથું ઠું કોઈ એવા ઝોમ્રાં આલ્યા ત્યાં
 ઘર બહુ ઓછા હૈ, ઓછા નથી કદાચ તો
 એવા લાવ નથી, મહાત્મા ગાયરી ફરી આલ્યા,
 ગાયરી આલ્યા નથી, ત્યારે શું કરવાનું હૈ
 ત્યાં જવાબ આપ્યા, ઠું જીમને લલિત્ત અપન્ન
 મહાત્મા હોય, જી ગાયરી નીકળી, ઝોમ્રાં -
 પાગ ના મળી, જીમ વડિલ જેમને પુષ્પભુનિ
 કહીવાય, સ્થવિર ભુનિ કહીવાય, ઉપાધ્યાય -
 ભગવંત કહીવાય, ઠમરા તોચી ગાયરી નીકળી,
 ઝોમ્રાં પાગ ન મળી પછી શું હૈ

પછી આચાર્ય ભગવંત પોતે ગાયરી જી નીકળી !

આગમના શબ્દો હૈ,

સચમેવં ગણી અડઠુ ગામે ।

પાગ મુજ માર્ગે આચાર્યજી ગાયરી જવાનું નથી.
 એનાથા લાલચ થાય. આચાર્ય ભગવંત. ઝોમ્રાં ઉપામયમાં

રહેવાનું, ગાયત્રી જીમ્ર અથ, શિષ્ય વગેરે અથ,
 પાગ જ્યારે કોઈ ને ગાયત્રી મળી જીમ્ર નથી,
 ત્યારે આશ્ચર્ય ભગવાન પાસે નીકળી ની જીમ્રની
 આ લલિય હોય, ઉપકરણ લલિય. આહાર -
 પાગ એક અપેક્ષા એ ઉપકરણ છે, અને -
 જીમ્રને સહુ જ રીતે એ જ ગામ્ર માંથી, એ જ
 ઘરો માંથી, ગાયત્રી મળી અથ, અને આખા
 ગરહનો નિર્વાહ થાય.

આગળ વધીને કહી છે,

સ્થિરસ્તભલ્લિજ્ઞ ગૃહ્યતે।

જીમ્ર લલિય છે સ્થિર હસ્ત લલિય જીમ્રને,
 જીમ્રને ઠી જીમ્રનો હાથ સ્થિર હોય. હરિજા વિધિમાં
 એક ક્રિયા આવે છે, જેમાં લાયક કરવાની છે,
 અને ત્યાં આગમમાં લખ્યું છે, એ આશ્ચર્ય સ્થિર -
 હસ્ત હોય, ગુરુ મુખ્ય મિત્રા હાતા સ્થિર
 હસ્ત હોય ના, જીમ્રના હાથે લાયક કરાવવી અને
 એ પાસે એ સ્થિર હસ્ત ના હોય, તો પછી
 ની જીમ્ર સ્થિર હસ્ત હોય, જીમ્રની પાસે લાયક
 કરાવવી.

દીક્ષા મૌંડર્ય

દીક્ષા નો મોઘો અર્થ શાબ્દકોપ, ધાતુ પાઠ ની પ્રાપ્તિ છે, મુડન ઈ ન દીક્ષા નો અર્થ છે. પ્રેથ લુચન વાળોનું લુચન, ભાવ લુચન કપાંચો-નું લુચન, આનું નામ દીક્ષા. અટલ મુળ ક્રિયા એકે અપેક્ષાએ મેઈએ તો લાયની ક્રિયા છે. અને એ કરનાર એનો હાથ સ્થિર હોય, ને કરવાનું હોય એ મુહુર્ન શ્રેષ્ઠ હોય, આ જી વસ્તુ જામ દીક્ષા ની વિધિમાં મેવાની હોય છે.

સ્થિર હસ્ત લઙ્ઘિ

નો એક અર્થ છે, હાથ એકદમ સ્થિર હોય, આમ- ત્રે હાથ ત્રય, ગમે ત્રે લાય વાય, એવું એ લાયમાં જ ન વાયું મેઈએ.

સ્થિર હસ્ત લઙ્ઘિ

નો બીજો એક અર્થ એ છે, કે એમના હાથે દીક્ષા મળે, અને એ

આત્મા સયત્રમાં એકદમ સ્થિર વર્ણ ત્રય !

उपशमनमर्हत्यादिस्मृत्याः ।

तीरथी योग्यता, उपशमन लब्धिं हुयि, उपकरण
लब्धिं हुयि, अने स्थिरहत्ता लब्धिं हुयि, अने
गुरु पर भारे यत्रिये छी. आने सत्रय चयी छी,
आने आरतुं राजीजी.

*

*

*

*

धर्म विंदु ग्रंथ - पाथना - २२

धर्म विंदु ग्रंथना चौथा अध्याय ना सूत्र -
~~...~~ नंबर चार, श्रीमां गुरु पदनी चौथी
 यथिता हरीन्द्रसूरी महाराज बताई है,
 प्रवचनार्थविकता ।

गुरु नी व्याख्या ह्यं इहियाय ॥ गुरु डीने इहियाय ?
 पूज्य हरीन्द्रसूरी महाराज ना शब्दो है, डी के
 प्रवचनार्थ नुं लाषण करै, प्रवचनार्थ ना वकता
 जनी श्रीनुं नाम गुरु, गुरु शब्दनी शब्दकोष
 प्रविष्टी व्युत्पत्ति श्रीमां, ता श्री है,
 गृणाति तत्त्वमिति गुरुः ।

शै तत्त्व जीते ! शै तत्त्व नी समग्रवी श्रीनुं
 नाम गुरु. संस्कृतमां गृ धातु है. श्रीमा
 परधी गुरु शब्द जन्या है. गृ धातु ना
 अर्थ है जीसपु, जनी आपनी इहियाय हीजे
 उहगार. उह उपसर्ग है गृ धातु है,
 गार शब्द जन्या है. रीनी अर्थ है जीसपु.
 शै तत्त्व जीते ती गुरु. शै प्रवचनार्थना वकता
 इयि, श्रीनुं नाम गुरु, कौणी शास्त्रीनी अध्यास
 क्यौं, उंठागची अध्यास क्यौं, शास्त्रना पाठ -
 गात्री यथा. श्रीनुं क नहि, डीहिनी पारी,

पिठुवना ही, पाग सभभववानी शाकिन नची,
ती जैमनी पाग गुरु ना कहियाय. पाग कै -
विह्वान पाग ही, सभभवी पाग हाडी ही,
पाग शास्त्री नी अल्यारस कर्यो नची, खांथु
हाडी, प्रलाव पाडी हाडी, कडगी हाडी, आडका -
हाडी, पाग शास्त्री नी अल्यारस नची कर्यो,
ती जै वडता ही, पाग प्रवचनार्थ वडता नची,
कारणही शासन नी अर्थ, शास्त्री नी अर्थ
जैमनी पास ही नहि, जोध नची, माटे -
जैमनी पाग गुरु ना कहियाय.

तुहस्य ही, उदाय जैमना सेमिनार
नी अंधर, पांच-पांच तुभरची माडीनी परचीस -
पस्थीस तुभर लीडी आवता हुय, वेपिया जर्वा
नी आवता हुय. अथवा कोठे गुरु गत्रची कैली
करी अल्यारस कर्यो नची, पाग पतिानी शीत
जधी प्ररेपणा ही, पाग पुज्य प्रलाव ही,
पहनत्य कणा ही, जैमनी पाग गुरु कहियाय
नहि. अथवा कोठे शासनना सभ्य नची,
पाग जहाजी व्यक्तित ही, MOTIVATIONAL
SPEAKER ही, जैवी पाग व्यक्तित्वा, 9

ગમે નીટલું સારું બોલતા હોયે, એમને પણ
 ગુરુ કહીવાય નહિ, જેમણે ઈપ આગમ અને
 અનેકાનેક પ્રાચીન શાસ્ત્રોની સાંગો પાંગ -
 અભ્યાસ કર્યો હોયે, અને જે બરાબર રીતે
 સમજવી શકતા હોયે, સંયમ પણ મેળવે પણ
 એ યોગ્યતા બીજા મુદ્દાના વળી લીધેલી છે,
 એ અહીંયા કહી છે જે પ્રવચનાર્થ ના વક્તા
 હોયે, એમને ગુરુ કહીવાય. આ યોદ્ધા -
 યોગ્યતા છે.

स्वगुरुननुज्ञातगुरुपदं अति ।

જેમણે પોતાના ગુરુ દ્વારા, ગુરુ પદની અનુજ્ઞા -
 મેળવી છે, એમને ગુરુ કહીવા. વિદ્યેવાન છે,
 સંયમી છે, સારું સમજવી શકી છે, અને -
 અનેકાનેક યોગ્યતાઓ એમની અંદર છે, પણ
 એમના ગુરુ ને એ ગુરુ તરીકે યોગ્ય ભાગના -
 નથી, તો એમને ગુરુ ના કહીવાય. એટલે
 પંદરમી યોગ્યતા બતાડી જેમની એમના ગુરુ એ
 ગુરુ પદની યોગ્યતા ની અનુજ્ઞા ખાપી હોયે,
 સિદ્ધી લગાડ્યો હોયે, એમને માન્ય કર્યાં હોયે,
 અહીં કહી છે કે આ બધી જે પંદર યોગ્યતાની -
 વાત કરી,

એ ઉત્સર્ગ પણ છે અને હવે અપવાદની વાત
કરી છે કે ભાઈ આ પંદર હાથે તો જ ગુરુ -
ગાગવા છે

પૈથ્રાં સુત્રની અંદર હરીભદ્ર -
સુરી મહારાજ અને જવાબ આપે છે,
પાદ્યદ્વિગુણટીનો મધ્યમાવરો
જો ચાંચા ભાગના અને અપવા તો, અડધા ગુણ
અનેાથી યુક્ત હાથે, તો જેમને શું કહીવાય ?
મધ્યમ અને જઘન્ય એ ક્રમથી પાગ જેમને
ગુરુ કહીવાય. કહીવાની ભાવ અર્થો છે, જેમની
અંદર પુરો પુરા ગુણો હાથે એ ઉલ્લેખ ગુરુ છે,
જેમનામાં અડધા પાગ ગુણો હાથે, તે મધ્યમ
ગુરુ છે, જેમનામાં ૨૫% અટલા ગુણો હાથે
એ જઘન્ય ગુરુ છે. પાગ એ પાગ ગુરુ છે.

હરીભદ્રસુરી મહારાજ અગાળ વધે છે,
કે જા અર્થમાં પરતિચિક્ષિ ના દસ મતી છે.
ગુરુ પદની ચાંચના માટે આપણા આટલા -
ગુણો શ્રેષ્ઠ, પંદર ગુણો તમે ગાગવા ને

ત્રી ક્વે ક્કો હો, કે લાઈ અડધા પાગ ચાલ
 ને પા પાગ ચાલે, એની સામે પુર્વપક્ષ
 ક્કો ચાય છે, પ્રથમ ઉઠાવવામાં આવી છે,
 હરીભદ્રશૂરી મહારાજ એક પછી એક દસ -
 મતા, એને પ્રસ્તુતી કરાગ કરી છે, કે આ
 દસ મતા પાગ દુનિયામાં વિદેશમાં છે, અને
 એમી સાથે જિજ્ઞાસનના મન થું છે, એના
 પાગ ઉપન્યાસ કરી છે.

શુભ્ર નંબર ૬

નિયમ ક્વાયમિતિ વાયુઃ ।

વાયુ નામના એક વાદી છે, એક દાર્શનિક છે
 એ કુદી છે કે આ ત્રી આવી બધી છુટ -
 આપી ને આ ઉત્સર્ગ ને આ અપવાદ ને આ
 બધી વાત ખોટી છે. નિયમ જ છે, કે જેનામાં
 પંદરે પંદર ગુણો હોય, એ જ ગુરુ બનવા -
 માટે લાયક છે. એને કારણ આપી છે,
 વાયુ નામના પ્રવાદી.

સમગ્રગુણસાધ્યસ્થે તદ્દર્શ્યમાર્ગેપિ તત્તિચ્છ્રયભંગવાત્ ।

શુભ્ર નંબર સાતની અંદર હરીભદ્રશૂરી મહારાજ,

વાયુ નામના પ્રવાહી, અમ્લના મુખે ઠારણ
 રજુ કરી ઠી ઠી જે વસ્તુ સમગ્ર ગુણથી -
 સાધ્ય છે. તમે અલગ - અલગ ગુણો -
 બતાવ્યા કે ઉપશામ લબ્ધિ હોયો મૈદિઓ,
 ઉપકરણ લબ્ધિ હોયો મૈદિઓ, તમે કહ્યું કે -
 સ્વગુરુ અનુજ્ઞાત ગુરુ પદ હોયું મૈદિઓ, તમે
 કહ્યું વક્ત્રા હોયા મૈદિઓ, તમે કહ્યું પ્રવચન
 વત્સલ હોયા મૈદિઓ, તમે કહ્યું અનુવર્તક
 હોયા મૈદિઓ, આ બધા કાંઈ ફિગટ ગુણો છે.

દરેક ગુણોની પાતિની ત્યુત્રિકા છે.
 દરેક ગુણોનું પાતિનું કાર્ય ઝમિ છે, એક પાતિ
 ગુણ ગુરુ માં નહિ હોય તો એ અટલુ -
 યોગિએ, અનુશાસન આજીંડું કરી શકશે જે
 સમગ્ર ગુણ સાધ્ય છે, બધા ગુણો દ્વારા જે
 કાર્ય થઈ શકે, એ અડધા પડધા ગુણોથી કઈ
 શીત ધાય, અને અડધા પડધા ગુણોથી ના
 થઈ શકે, માટે તમે જે કહ્યું કે અર્ધથી -
 મધ્યમ ગુરુ, અને પા થી અધન્ય ગુરુ આ
 વાત અમ્લન મગન્નાં બેસતી નથી, માટે એ

વાન યોગ્ય નથી.

જીવ નંબરનો મત વાલ્મીકી

એમનો મત કહી છે.

મૈત્રદેવમિતિ વાલ્મીકિઃ।

કે તમે કહ્યું, એ પણ વાન ખાંટી છે, પુરૂં પુરા ગુણો મીઠાં, એ વાન ખાંટી છે, આશ્મા - નંબરનું સુત્ર વાલ્મીકી ની ઉપન્યાસ કરી ને કહ્યું, કે આ વાન ખાંટી છે. એમું કારણ - નવમી નંબરના સુત્રમાં આપે છે.

નિર્ગુણસ્ય કથંચિત્તદ્ગુણમૈવોપપન્નેઃ।

ધારીકે કોઈનામાં કોઈ પણ ગુણો નથી, અને એમને પણ તમે ગુરુ બનાવી દીધા, અથવા કોઈ યોગ્યતા નથી ને એમને પણ દીઠા આપી દીધી, અને બની શકે કે એમનામાં પણ ગુણ આવે. તમે કહો છો પરથીસ્તના યાવેસ હુયે તો ગુરુ નહિ, દીઠાર્થ નહિ, પદેશના યોદે હુયે તો એને ગુરુ ના સમ્બધ. પણ ફૂકોકનની અંદર, પંદર નહિ, યોદે નહિ, તૈર નહિ, બાર નહિ, દસ, પાંચ, ત્રણ, બે, એકે પણ ગુણ ના હુયે,

અને એમને પણ આપ્યું, અને બને છે એમની
 અંદર ગુણ ખાવી અથ, એવું નથી, કોઈક -
 અથ હોય છે જે નક્કન નિર્ગુણ હોય, અને
 VERY FIRST ત્યારે ગુણો ને પામી,
 અને ગુણ અત્યારે નથી, પણ એવી યોગ્યતા
 મેળવી. જે કોઈ ગરીબ હોય, અને એ ગરીબ
 અચાનક એ પાને રાત્ર બને અથ. રાજ્ય -
 ની લાભ થાય, ભાખી કરડો શેપિયાની લાભ
 થાય. એમ નિર્ગુણ ને પણ યોગ્યતા મળી -
 શકે, ગુણો મળી શકે, માટે આ આગ્રહ -
 બરાબર નથી.

સ્તુત્ર નંબર દસ,

અકારણમેલદિતિ વ્યાસઃ ।

ત્રીજી મત વ્યાસ પ્રણવિ ની મુકે છે, કે અપ્રયોગન
 છે વિષ્ણુ છે, વ્યાસ બીજુ નામ હજી -
 દલપાયન કહે છે, કે જે આ વાલ્મિકી એ
 કથું ને, એ બધી ખાટી વાત છે કેમ કે
 સ્તુત્ર નંબર અગિયારમાં એમી જ્યાં બાપી છે,
 ગુણમાત્રાસિદ્ધૌ ગુણાન્તરમાવનિયમામાભવત ।

જેનામાં કોઈ ગુણ જ નથી. જે લદન નિર્ગુણ
 હો. જેનામાં ગુણ માત્રની સિદ્ધિ નથી,
 જેનામાં ગુણ ક્યારેક આવી જશે, આવું તમ
 માની, આવી કોઈ જ નિયમ, આવી આવશ્ય-
 ત્વાપ, આવી કાર્યકારણ ત્વાપ હો જ નહિ.
 કારણકે કારણથી જ કાર્ય થાય. ઝાડ ફાય-
 તી જ ફળ આવી, માતા ફાય તો જ હોકરી
 થાય. એની જ્યાં કારણ જ નથી, ત્યાં એવું
 કોઈ કાર્ય આવી શકે, ઝાડ પગર ફળ -
 આકાશ માંથી ટપકી પડે, હોકરી એમની એમ
 જમીન માંથી પ્રગટ થઈ શકે, આવું બનતું
 નથી. કંઈક ગુણ હશે, તો જેનામાં બીજા
 ગુણી આવશે. જે નિર્ગુણ જ હો, જે
 હોષિત જ હો, જેની અંદર હોષ જ હો તો
 હોષ કોઈ શતે ગુણ નો જન્મ આપશે. મારી
 માંથી મારી નો ઘડો બની શકે, તમી કહો કે
 મારી નો નથી, કપાસ - રે હો, નો રે માંથી
 ઘડો આપતો બનાવી દઈએ, તો આ શતે
 ઘડો બનાવી પાગ શક્ય નથી, એકે વ્યાથની
 વાત વ્યાથ ત્રણિ કો હો.

नाकारणं भवेत्कार्यं नान्यकारणकारणम् ।

हुनियात्रां कोष्ठं पात्रं पस्तुनुं शीतकृतं कारण -
इति ही कारणं पत्रं कार्यं, इति पत्रं -
इति, अं इति नथी, जीव नंजत्रां, के -
जीवनी इति ही अं पानिनी इति जनी -
शक्ति नथी, के जीवनी "भा" ही अं -
पानिनी "भा" नथी जनी शक्ति, इति नुं -
ज्या ही अं उपर लीजनी न थाय,
लीजनी नुं ज्या ही अं उपर इति न थाय,
इति नथी शीतकृतं कार्यं कारणं ज्ञाप ही अं
पस्तु पानिनी निराकारं ही न थशी, पानिनी
मुजवी न थशी, पानिनी पृजवी न थशी,
अं जीवनी नहि थाय, अनी नथी इति अं
ना, अं जीवनी थथे थशी, हीप ही पात्रं
गुणनी कन्म थथे थशी, नी पही थु थशी,
अन्यथा न व्यवस्था स्यात् कार्यकारणयोः क्वचित् ॥

नी हुनियात्रां कार्यं कारणं ज्ञापनी कोष्ठं व्यवस्था -
न नहि रहे, अंके पांशरी इति अं सिद्धना
जस्थानी कन्म ज्ञापनी हीथी, गाय इति अं
पाजनी कन्म ज्ञापनी हीथी, लीजना ज्या -

ઉપર ડરી એ ઘણી, સફરજની ઘણી, થીલુ એ
 ઘણી, અનાનસ એ ઘણી. કાર્ય-કારણ ભાવ-
 ની ચીકકસ વ્યવસ્થા જ નહિ રહી. અને -
 એના કારણે આ વ્યાસ પ્રગપિ છે, એ
 વિશેષ ફરી છે. નિર્ગુણ એ કદી પાગ ગુણી
 બની શકે નહિ. હોષન છે એ કદી ગુણને
 જન્મ આપી શકે નહિ, માટે તમે એમ કહો,
 કે સાવ નિર્ગુણ હોય અને પાગ ગુણી કહેવાય
 અને પાગ ગુણુ બનાવાય, અને પાગ હોવા
 અપાય, માટે આ વાત સાવ જ ખોટી છે,

ગુણી હશે તો જ ગુણી આવશે !

હોષી થી હોષી જ આવી શકે !

સિદ્ધાન્ત પ્રશ્ન :- વાલિયા - વાલિત્રી ઘણી,
 એ ધારે અંધી આત્મા માટે
 સંત બની શક્યા !

વૃક્ષ-ત્રી ના ઉત્તર :- આગળ બધા જ જ્વાલ
 આપે છે !

19.09.2021

ਪਾਤ ਖਾਣਦਾਰੀ ਈ ਹੈ ਨੀ ਪੁਰਵਪਤੀ ਭੁਗੀ ਰਘਾ
ਹੈ, ਨੀ ਇਥੁ ਟੋਟਲ (ਕੁੰਨ) ਏਸ ਪੁਰਵ ਪਤ ਹੈ,
ਏਕ ਪਠੀ ਏਕ ਪੁਰਵ ਪਤ, ਈ ਪ੍ਰਬਨ ਉਪਾਏ
ਹੈ. ਏਨੀ ਹੁਰੀਯਤ੍ਰਿਸ਼੍ਵਰੀ ਮਹਾਰਾਤ੍ਰ ਯਾਨ ਫੁਲਾ -
ਬ੍ਰਯ ਹੈ. ਈਯੈ ਯਥਾਨੀ ਚਯਾਯ ਪਾਤ ਆਪਸ਼
ਆਨੈ ਸੰਬਯ ਥਯੀ ਹੈ, ਆਨੈ ਆਯਸੁ ਰਾਜੀਯੈ.

*

*

*

*

વિષ્ણુ ગ્રંથ - વાચના ૨૩

વિષ્ણુ ગ્રંથમાં, વૃજ્ય હરીભદ્ર સૂરી મહારાજ ગુગના આગ્રહ કે અનાગ્રહ ના સંદર્ભમાં - દસ પુર્વ પત્ર રજુ કરી રહ્યા છે. પણ માત્ર દીકા લેવા માટેની નથી, પણ માત્ર ગુરુ-બનવા માટેની નથી.

એક સામાયિક કરવા માટે પણ યોગ્યતા એવી હોય છે. પત્યવહેન તમારે કરવું છે તો શાસ્ત્રો તમને પુછે છે કે તમારામાં આટલા ગુણો છે અથવા ઘંઘા કરવાની પણ અશુદ્ધ યોગ્યતા હોય છે, લગ્ન કરવાની પણ અશુદ્ધ યોગ્યતા હોય છે, સંઘમાં આગળ આવવા માટે, પદ લેવા માટેની પણ કંઈક યોગ્યતા હોય છે. અને આ બધી યોગ્યતાના સંદર્ભની અંદર, દસ પુર્વ પત્ર, એક પછી એક રજુ કરી રહ્યા છે.

સામાજિક ન્યાયની વાદી, એ કહે છે
 નૈતિકમિતિ સમાજ ।

એક શબ્દ છે સમાજ, પરિણામ રાજ્ય હિત,

ਅਨੇ ਪਠੇ ਪਾਠੇ ਈਤਾ ਲੀਧੀ, ਭੀਯਾ ਸਮ੍ਰਾਟ -
ਨਾਮਨਾ ਪਾਠੇ ਡਹੀ ਠੀ, ਡੀ ਭੀਯੁ ਨਥੀ.

ਡੀਮ ਨੇ ਸੁਮ ਮੰਘਰ ਨੇਰ

ਅਸੰਮਵਾਦੈਵ ਐਯਸ੍ਵਸਿਦੈ: ।

ਠੀਯੀ ਯਾਯਿਤਾ ਹੁਯੇ, ਭੀਯੋਯ ਡੁਲਯਾਯ ਸੰਘਵੀ
ਠੀਯੀ ਗੁਯ ਠੀ ਨੀ ਭੀਯਾਥੀ ਯ ਯਾਯਿਤਾ ਠੀ,
ਭੀਯਾਥੀ ਯ ਡੁਲਯਾਯ ਘਰੀ ਘਾਯੁ ਨਥੀ.

ਸਮ੍ਰਾਟ ਨਾਮਨਾ ਸਾਠਕਿ ਭੀਯੁ ਡਹੀਯਾ ਮਾਂਗੀ ਠੀ ਡੀ
ਭੀਯਾ ਸੁਧੀ, ਗੁਯ ਨੀ ਠੀ, ਪਠਾ ਠਥੁ ਚੁਪ -
ਪ੍ਰਪ੍ਰਥਾ ਪਗਰੀ ਨਾ ਪ੍ਰਥੇ, ਈਤਾ ਪਗਰੀ ਪ੍ਰਥੇ,
ਯਾਯਿਤਾ ਨ ਪਾਠੀ. ਠੀਯਾ ਸੁਧੀ ਭੀਯੀ ਈਤਾ,
ਗੁਯੁ ਪਠ ਪਗਰੀ ਸਨਠਯ ਘਟਾ ਨਥੀ.

ਅਨਧਿਕਾਰੀਤਵਾਨੁਸਥ।

ਠੀਯਾਠੀ ਨੀ ਭਨਧਿਕਾਰੀ ਠੀ. ਪ੍ਰਥਨ ਭੀ ਘਾਯ ਡੀ
ਠੀ ਗੁਯ ਭੀ ਯ ਯਾਯਿਤਾ ਨਥੀ ਨੇ ਭੀਯ ਈਤਾਥੀ
ਠੀ ਭੀਯੀ ਘਠਠ ਵੀਠਯ ਪ੍ਰਠਥੀ, ਈਤਾਥੀ ਨੀ
ਯਾਯਿਤਾ ਨੀ ਘਠਠ ਮੁਠਥੁ, ਡੀ ਠੀ ਭੀ ਠਥ -
ਨਿਠੀਠ ਸੰਪਠਨ ਹੁਯੇ, ਸੰਸਾਰਥੀ ਪਿਠਠਨ ਹੁਯੇ,
ਭੀਯ ਡਹੀਯੀ ਠੀਯੀ ਘਾ ਗੁਯ ਠੀ. ਸਮ੍ਰਾਟ -
ਨਾਮਨਾ ਸਾਠਕਿ ਭੀਯ ਡਹੀਯਾ ਮਾਂਗੀ ਠੀ ਡੀ,

ગુણ માત્રથી કાર્ય સિદ્ધિ નહિ થાય, વૈરાગ્ય -
હી, એટલા માત્રથી દીક્ષા સફળ નહિ થાય,
અમ્મની અંદર યોગ્યતા પણ હોવી જોઈએ,
સમ્રાટ નામના શબ્દો પ્રતિપક્ષ - પ્રશ્ન કરવામાં આવી
હી, કે અમ્મ તો માનીએ છીએ કે,

વૈરાગ્ય પ્રગટી એ જ યોગ્યતા !

તમને કહી છે કે યોગ્યતા નહિ હોય તો ગુણ
સફળ નહિ થાય, તે ગુણ માત્રથી કાર્ય સિદ્ધિ
નહિ થાય. તો

ગુણ એ યોગ્યતા છે કે નથી ?

સમ્રાટ નામના શબ્દો અમ્મ કહીને માંગી છે કે
દીક્ષા માટે, અમ્મ જે યોગ્યતા બતાવી, અમ્મ
કહીને માંગીએ છીએ કે અમ્મને મુવદ્ધ યોગ્ય
હોયું જોઈએ અમ્મ કહીને માંગીએ છીએ,
ધારણે કોઈ એવી તસ્કા (અભિ) ની માગણ
છે, જેને વૈરાગ્ય તો પ્રગટી ગયા,

पण अने लोही ही अने इलकुं ही ही अने
प्रतिज्ञा लई ले, साया लावची पण लई ले,
हीही हीही लई ले, परम वीराग्य साचे लई-
ले, पण अने निर्वहि करवानुं समर्थ अने
अंहर नवी,

तो गुणभ्रजची कार्य सिद्धि करी शकतो

उद्देश्य भ्रम ही, अने लाव ना उतार यडाव
आवी शकते, लाव जुल उंचा चई अय आवु
पण अने, शास्त्रीय द्रवित अने अने तो

अभय भ्रम पण शुद्ध लेश्या आवी शकते!

शुद्ध लेश्या अने उद्देश्य अने उद्देश्य अद्य-
वसायनुं स्थान उद्देश्य, उ स्थान स्फुल -
द्रवित अने, इलकुं लेश्या, कापान लेश्या, तीने,
पण, शुद्ध लेश्या, उद्देश्य अद्यवसाय स्थान
उद्देश्य लाव स्थान, शुद्ध लेश्या उद्देश्य अने
अभय भ्रम पण आवी शकते. अता अने -
अंहर यगियता नवी. अने लाव उंचा ही. 23

ગ્રીવૈયક ની અંદર આજની તારીખમાં કોરોના -
અસંખ્ય આત્માઓ એવા છે, કે જેઓ શુદ્ધ
સંયત્ર પાળીને, શુદ્ધ સંયત્રની પાલના કરીને
ગ્રીવૈયક દેવ ભાકે શુદ્ધ પહીંચ્યા, પંચાસક્રમાં -
હરીભદ્રસુરી મહારાત્ર કહી છે,

૦૧ અસંખ્ય૦૦૦૦૦૦ સાહુકિરિયા૦ તથ્ય ડવ્વાએ.

સંયત્ર ગુવનની અંદર કરાક પગ અગોહીસ-વીસ
હીયે, ત્યાં શુદ્ધ ગ્રીવૈયક દેવભાકે મળી શકી એમ
નથી. અને એના દાગા ગુવો અભવ્ય પગ હોય
દુર્ભવ્ય પગ હોય, અને સંસારી પગ હોય,
ત્રારો ને મારો આત્મા અને વાર ગ્રીવૈયક દેવ -
ભાકેમાં જઈ આવ્યા, અને એના પછી આપણા -
આત્માનો અને સંસાર વધી ગયા એનો સીધો
અર્થ એ છે આપણો દીગા લીધો, દીગા પાળી,
શુદ્ધ પગ પાળી, પગ હકીકતમાં આપણી યોગ્યતા
ન હતી. બહુ સુખ વાત છે.

પૈરાગ્ય હોયો એ જુદી વસ્તુ છે ની,

પીગ્યતા હોયો એ જુદી વસ્તુ છે !

સેલ્લાનો પ્રશ્ન :- યોગ્યતાને કર્મ સાથે કોઈ
નિસ્પત હો કે નહિ હો

પૂજ્યશ્રીનો ઉત્તર :- યોગ્યતાની સીધા સંબંધની
વાત કરું, કાળનો પરિપાક -
ધાય, ભવિત્વ્યતાનો પરિપાક ધાય, ખુબ કર્મનું
પણ લાભવ ધાય, ઘણા કર્મો જીઠા થઈ અથ,
ભવસાગરનો આરો આવી અથ, ત્યારે શુભમાં -
તાત્વિક યોગ્યતા આવતી હોયે હો.

પ્રજ્ઞ વૈરાગ્ય, પ્રેરણ વૈરાગ્ય,
જો પણ દુર્લભ નથી ને, જો પણ આપણને ભવ
સાગરમાં અનંત વાર મળી શક્યા હો. મુળ સવાલ
પર ફરી આવીએ કે ગુણ જો યોગ્યતા હો કે
નથી, અપેક્ષા જો કહેવાય કે ગુણ જો યોગ્યતા
હો, નથી જોઈ નથી. ધાગ, ગુણ હોવા માત્રથી
તાત્વિક યોગ્યતા, એવી યોગ્યતા કે જોનાથી
મીઠું અલ્પ સમયમાં મળી જશે, અથવા એવી
યોગ્યતા જોનાથી, હીજા પદ સંબંધી, ગુરુ પદ -
સંબંધી, કે અન્યતર ધર્મ સંબંધી કે અન્યતર
સાંસારિક કાર્ય સંબંધી,

डोई पग सङ्गता भणी न्हो, खावी गियत्र -
नधी. हवी तत्रै पुछी डी साहुँज हवी येराग्य -
नुं छी डाम्र नधी, साशधना नुं छी डाम्र नधी,
डाण परिपाड नी राहु भोईनीं छत्रै धांनिधी -
जेसीअ, छने छत्राशे ससारा छत्रै धलापना
रहीअ, ती नैनी खावी धूमि ही, ती छेनाभा -
ती इरे सुधी योग्यता नी परिपाड शक्य नधी.

पान सभन्वा भाटे ही,

जाध गुणां प्रायक पणि हुये शकै !

उच्छृण्व येराग्य होजाय, उच्छृण्व अंतभुजता,
उच्छृण्व गुंडु सभर्पण, उच्छृण्व स्याध्याय, -
उच्छृण्व संयत्र धर्या, छने छैपुं निर्भण संयत्र
पाण्या पछी पण, छी खान्त्रानी ह्यु धागौ -
धागौ ससारा जाडी हुयि, खावु पण बनी शकै
ही. पान सभन्व ही है

डोलावी है खापगने, गलरावी है.

ਪਗ ਨੀਚੇਥੀ ਧਿਰਨੀ ਯਸਕੀ ਕਨੀ ਫੁਯੇ ਚੈਪੁ ਲਾਗੇ,
ਚੈਨਾ ਨੈਵਾ ਆ ਯਥਾ ਪਠਾਥੀ ਠੀ ਪਹਿਲੁ ਨੀ
ਥਾਨਾ ਪਰਥੀ ਚੈ ਵੀਯਵਾਨੁ ਠੀ ਠੀ,

ਉਹੀ ਖਿਅੰਡ ਨਾ ਓਰਪੁ !

ਯੀਕੁ ਚੈ ਵੀਯਵਾਨੁ ਠੀ,

ਉਹੀ ਗੜਿਲਨਥਾਂ ਨਾ ਵਠੀ !

ਤੀਕੁ ਚੈ ਵੀਯਵਾਨੁ ਠੀ,

ਏਪੁਰਾਠ ਲਾਥ ਉਹੀ ਥੁਕੀ ਨਾਹਿ !

ਥੀਥੁ ਚੈ ਵੀਯਵਾਨੁ ਠੀ,

ਠੀ ਏਜਾਤ੍ਰਸੰਪ੍ਰਯਾਗ, ਸਤਤ ਏਆਤ੍ਰ ਨਿਰੀਯਾਗ,

ਏਯੈ ਥਾਯੁ ਚੈ ਰਾਯੀ !

जहुं सरम भ्रमणी वान, उबीरव्य छे करी छे,

उबीर गर्व न कीपुञ्जे, रेंक ना हुसै हिये,
अजहुं नाप सागरमे हुं, ना अनुं कथां हिये.

पाटे उपर जैमीने व्याख्यान/वाचना
आपती हुं, शास्त्री ना पहाथीनी, परिगलिनी,
गुलीनी, भ्रमणी वानो करती हुं, ह्यु भारी
संसार डैली जाकी हरी, ह्यु भारी डैली
अटकवानुं हरी, जानी डौं क अरोसी नथी.
हुं ती जहुं उरुं नै अथम व्यप हुं,

प्रहसभ्राट कलिकाठ कल्पतहु, सिध्यांत - १
महीहथि प्रेसुरीअपरव्य महारात्र पग डहुंता, ५

अनै भारी आगली उगानो डौं क अरोसी नथी!

जहुं गंभीरताची विचारो, जहुं SERIOUSLY
विचारो, भौरा-भौरा महापुरुषी चने डहुंवाय,
अी पग पड्या हिये, आक्नी तारीअमां -
निगीहनी अंहर, अनंता आत्मा अीवा छी,

જેઓ નિગોદની પહોલા, ચીદર્પ્ય ધર હુના !

એજાજી તારીખમાં ચારીગતિમાં,
એવા અસંખ્ય ની જનતા આત્મા છે, જેઓ
અત્યંત નિર્મળ સંયમ પાળી ચુક્યા, અથવા
અત્યંત નિર્મળ ક્રાવક પાળું પાળી ચુક્યા !
પાગ ક્યાંક ભપસ્યા કાંઈક વિષયમાં, ક્યાંક -
કામયમાં, ક્યાંક ક્રાદ્યામાં ભપસ્યા, ક્યાંક -
પાલનમાં ભપસ્યા, ક્યાંક અહુંકારમાં ભપસ્યા,
પ્રમાદ વધતો ગયો, પતન અંતરું ચતું ગયું,
હૈવદે સમ્યક્ત્ય પાગ ગુમાળ્યું, અને એ -
આત્માઓએ પાતાની સંસાર વધારી.

એમનાર શાકર્કિ કહેવા માંગો છો.

સેવાની પ્રજ્ઞ :- યોગ્યતા કઈ રીતે જાણવી ?

વૈજ્ઞાનીનો ઉત્તર :- એમુક યોગ્યતા છે ની,
એ, જે મેં કહ્યું કાળ,
વિપિતલ્યતા, અને કર્મ લાઘવ એને આધીન હાય છે.

જેમાં માથા પાગ પહાડો, જેનો પાંચ પુસ્કાલ -
 પરાવર્ત સંસાર બાકી છે, પચાસ બાકી છે,
 પાંચસો બાકી છે, પાંચ હુન્નર બાકી છે,
 અનંત તીર્થકરો એક સાથે બેઠા થઈને પાગ
 એની યોગ્યતા નો પરિપાક કરી શકે એમ -
 નથી.

શ્રીરામચંદ્રાચાર્ય,

ગિરિનદીપાલાળદ્યોક્તનવ્યાય:

કે પર્યત્રાંચી નદી આવી રહી છે, પર્યત્રાંચી
 અમુક પંચરો, એની સાથે છુટા પડીને વહી
 રહ્યા છે તે નદીનો પ્રવાહ એમને ઢસડી રહ્યો
 છે, આગળ આગળ લઈ જઈ રહ્યા છે, વાહન -
 ખરબચડા એ પત્થર, નદી જ્યારે હરિયા પાસે
 પહોંચી ત્યારે ગાંધમરોળ એકદમ બની ગયા
 હોય છે. એ SUDDEN OF બની શકે -
 એમ નથી. વાન સમ્રથ તમને ! એવા
 ખરબચડા વાંકો ચુંકો પત્થર, એ ગાંધમરોળ -
 બની થય, એ નદીનું પાણી એને ઠાં ઠાં
 ડાબા ગાંધમરોળ કરી દે એ શક્ય જ નથી.
 હુન્નરો ડિલ્લીમીયની યાત્રા નદીના પ્રવાહ સાથે,

ઉપરથી મીચે પડે છે, અચડાય છે, કુટાય છે,
 ઘસાય છે, ચારે બાજુથી ઝેનો ઘસારો ચાલુ...
 ચાલુ... ચાલુ... ચાલુ... ચાલુ છે ને કીટલીય
 સમય વિનિ મય છે, પછી નેમ એ ગીળમટીળ
 વાય છે એમ ભારે કર્મો ગુવ, દીર્ઘ સંસારી
 ગુવ, દુર્લભ ગુવ, એ કાળના પ્રવાહ સાથે
 અચડાતો, કુટાતો, અચડાતો, કુટાતો, પુહગન -
 પરાવતો ના પરાવતો, અનની થોપીલી, અનના
 કાળ ચક્રો, અંધાંથી પસાર વાય... વાય... વાય...
 વાય... વાય... પછી ચરમાવર્તમાં આવે,
 અપુર્નજંઘક દશા, આગાંનુસારી દશા, અર્ધ
 પુહગલ પરાવર્ત, સમ્યક્ત્વ પ્રાપ્તિ, વિરતિની
 પ્રાપ્તિ, સર્વ વિરતિની પ્રાપ્તિ, સર્વ વિરતિના -
 પાગ શાસ્ત્રમાં આડકોં બતાડયા, ફરી ગયું, ફરી
 મળી, ફરી અય, ફરી મળી, એકે લખની અંદર
 મેં હીજા લીધી, બની શકે ક્યારેક મારું એ
 ગુલાસ્થાનક પરથી પતન વહી ગયું, ફરી મળ્યું,
 ફરી પતન વયું, ફરી મળ્યું, આવા સૈકડો આડકોં
 શાસ્ત્રોની અંદર બતાડયા, અને આ બધા ક્રમ
 સાથે આગળ જતા... જતા... જતા... હવે -
 એકેક્રમ લખસાગરનો કિનારો સાથે દેખાય...

છેટલું જઈએ, ત્યારે એ જરૂરથી પત્થર જેવા
શુભ, એ ગોળમથાળ પત્થર જેવાં બની મથ.

વેનમાટ સૌજિતિ કહેવા માંગે છે,
કે જ્યારે યોગ્યતા નથી, ત્યારે એ શુભ ધર્મ
કરવાનો, હુકિતત્રી અધિકારી જ નથી. અધિકારી
કોને કહેવાય નેની અંદર યોગ્યતા છે, જેનાથી
નિશ્ચિત પણે કાર્ય સિદ્ધિ થશે, જેમાં બિલકુલ
આધુ પાધુ થવાનું જ નથી, ક્યો તમને પ્રમ્ન કરી
કે ધારીકે ક્યો અમને લાગે કે અમે અધિકારી
મથી, તો અમારે ધર્મ કરવો કે ન કરવો તે
હોડી દઈએ તે ક્યો એ શું અન્યાર સુધી
ભુલ થઈ તે અમને જવાબ એ છે, કે આ -
બધી વાત માંજે રૂપી ફળને દયાનમાં રાજીને
કરવામાં આવી છે. અભવ્ય શુભ પણ દીક્ષા લે,
દીક્ષા પાળે, ગિર્મળ સંયમ પણ પાળે, યોગબિંદુ
માં ફરી ભક્ત સૂરી મહારામ એ આ ધરનાનું -
સરવૈયું એ કાઠયું છે,

તથા કલ્યાણભાગિનિ : ।

એનાથી એ અભવ્ય શુભનું પણ કલ્યાણ થાય છે.

આપણે કહીએ કે મીઠા નથી થયાં ના -
 ઠલ્યાગ કઈ અપેક્ષાએ, હરીભદ્ર સુરી મહારામ
 કહી છે, કે ભલે જામની મીઠા ન થયાં,
 પાગ જામણે એ હીઠા ન લીધો હૈન, અમણે
 એ ધર્મ ના કર્યો હૈન, નો જામણે બીજા પાપો
 કર્યા હૈન, અને પાપો ને કારણે, દુર્ગતિમાં
 ગયા હૈન, અભવ્ય નો પુવ છે, મીઠા અને
 થવાનો જ નથી, અથવા દુર્ભવ્ય પુવ છે,
 હ્યુ બહુ સંસાર અને બાકી છે, હમણાં નો
 મીઠા નથી જ થવાનો, નો હમણાં નથી -
 થવાનો, નો ત્યાં સુધી એ દુર્ગતિમાં હૈય
 એ વધારે સારુ, નરક યગેરે માં હૈય એ -
 વધારે સારુ, કે હૈવલોકીની અંદર શાતાપૂર્વક રહે
 એ વધારે સારુ છે, ઈષ્ટીપદેશ નો અંદર -
 પૂજ્યપાદ સ્વામી કહી છે,

વરં વ્રતેઃ પદં દેવં નાત્રતેર્વત નારકમ્ ।

પ્રનો દ્રાશ દિવ્ય પદ્મણે એ હ્યુ સારું છે,
 અપ્રત દ્રાશ, અવિરતિ દ્રાશ, પાપો મળે, એ
 સારુ નથી, મીઠા ભલે હ્યુ દસ યાંધીની પછી
 થવાનો હૈય, નમારી ને મારી.

પાગ પ્રત લઈએ, સાવક પળું પાળીએ
સાધુ પળું પાળીએ, એમાં જ આપણું દિન છે,
પ્રશ્ન ક્યાં કે મૌઝ દુર જ છે પછી શું સવાલ
છે, ફૂંચળી મૌઝ ત્રી નથી જ મળવાનો,
તો આ કરીને ક્યાંથી શું છે, ઈગ્ટોપદેશ -
ગ્રંથ ક્વાલ આપે છે.

છાયાડુતપચ્ચયોર્ષદઃ પ્રતિપાલ્કચતોર્મહાન્ ।

બે વ્યક્તિ બસની રાહ ત્રીઈ રહી છે, એક
BOND STAND ના ઠાપરાની નીચે ઉભી છે,
એક બહાર તડકામાં ઉભી છે, બંને બસની -
રાહ ત્રીઈ રહી છે, બંનેની બસ ક્યુ આવી -
જ નથી, બંને રાહ ત્રીઈ રહ્યા છે, પાગ -
બંનેના રાહ ત્રીયામાં ઘણાં ફરક છે, એક
તડકામાં છે, તાપમાં છે, પરસીયે રુંબજીલ છે,
એને ગરમી વધી રહી છે, એને બીચે માગસ
શાતામાં, બસ સ્ટેન્ડ ની અંદર બેઠી છે,
મૌઝ ગમી તીરતી દુર પાગ કદાચ કાંચે,
તો પાગ ધર્મ જ પ્રીયસ્કર છે. ધર્મ જ
કરવા જીવી છે. સંસારની અંદર, અધિરતિની
અંદર, પાપી ની અંદર, જીરતી સમય ત્રય છે.

20.09.2021

એટલી જાત્રા વધારે ડિ:જી થવાની છે.
ખાડા ફાચી પગે લિખ થયાં, અલબત્ત ડી -
ડુર્લબ્ય ના ફાચી પગે લિખ થયાં, એનાથી
એનું કલ્યાણ થવાનું છે, આજે સમય -
થયો છે, આજે જાટનું રાખીએ.

x x x x

ધર્મ વિંદુ ગ્રંથ - વાચના ૨૪

પુસ્તક હરીભદ્ર સ્વરીશ્વરનુ મહારામ, ધર્મ વિંદુ -
 ગ્રંથમાં થોથા અધ્યાય ના થોથા સુત્રની અંદર
 નારદ નામના વાદીની મત રજુ કરી છે,
 કહી છે કે સમ્રાટ રાજર્ષિ એ કહ્યું એ બરાબર
 નથી, અને કારણ આપે છે, પંદરમું સુત્ર,
 ધારોકે કોઈકે ગુણ છે, પાંગ ગુણાંતર નથી
 એટલે કે બીજી ગુણ નથી, તો પછી -
 ઉત્કૃષ્ટ ગુણો ન સંભવી શકે.

○/રદ નામના વાદીને પુઠવામાં
 આવે છે કે તમારુ આ મંતવ્ય છે આની આધાર
 શું છે. નારદ નામના વાદી કહી છે, કે તમે
 કહો કે રૂકત કોઈક ગુણ છે, એટલે બીજી
 ગુણો પાંગ આવી નથી, અને ઉત્કૃષ્ટ ગુણ પછી
 આવી નથી, તો એ વાત ખોટી છે કારણકે
 ગુણ માત્રથી ઉત્કૃષ્ટ ગુણો આવી વંતા હોય તો
 ગુણ માત્રનો બધામાં છે કોઈ ને કોઈ સુવર્ણ
 અંદર કોઈ ને કોઈ અર્પણા એ કોઈને કોઈ
 ગુણ હોય જ છે અને જ્યારે એ ગુણ હોય જ
 છે, તો પછી તમારા મતે તો બધા ઉત્કૃષ્ટ -
 ગુણ વાળા બની જ્યા મેઈએ,

पल अयुं ना जनतुं नथी. ते हीषिन ह्ये हीषी
हीषिन न रहे ही. ते चांडा गुणा वाजा ह्ये
अे अथा उन्हेष्ट गुणा वाजा अनी अथ, -
अेयुं जनतुं नथी.

गारह वादीने प्रजन करवाभां आवे
की आवे, अथाभां हीषीने हीषी गुण ह्ये न ही,
आयुं तमे अथांधी लाण्या लू अनी नारह -
वादी अहे ही.

दृष्टं किमपि लोकोस्मिन् न निर्देष्टं न निर्गुणम् ।

दुनियांनी अंहर ते हीषी पल हीजाय ही, हीषी
वस्तु ह्ये, अ्यजिन ह्ये, हीषीपल ह्ये,
नहन निर्होष ह्ये अेयुं पल नथी हीने,
अनी नहन निर्गुण ह्ये अेयुं पल नथी -
हीने, हरिभां हीषीने हीषी गुण ह्ये ही.
हीषीने हीषी हीष ह्ये ही. भाटे सामान्य
गुण, अेनांधी उन्हेष्ट गुण आवे न अथ,
आयुं नथी. अेयुं विरिष्ट योग्यता ह्ये,
ती न उन्हेष्ट गुणा आवे, नहि ती न आवे,
आयुं सिद्ध वधु. आरीने नारह वादी अेयुं
अन पुरी अहे ही.

એરેલે વસુ નામના વાદીએ એ OBJECTION
લી છે, સુત્ર નંબર સીળ,

સૌખ્યેવમેવ ભવતીતિ વચ્ચુઃ)

કે ગુણોત્કર્ષ છે એ પણ કૌંઈ શત્રુ કહે છે,
તે પૂર્વ ગુણો, ઉત્તર - ઉત્તર ગુણો ની -
આરંભ કરી, અમુક ગુણ લ્યકિતમાં છે, અને
અંદર વિનય ગુણ છે, ઉપાધાય અથ છે,
મહાત્મા ને વંદન કરી છે, અને અધ્યાત્મ અને
મહાત્મા ની પ્રેરણાથી જાત્ર બીત્ર ગુણો ખાલી
અર્થે બને. અને લ્યકિત હતી કેની અંદર -
વૈરાગ્ય હતો, ગુરુ સમર્પણ હતું, આટલા -
ગુણોથી એ લ્યકિત એ દીકાની આરંભ કર્યો
ને દીકાની આરંભ કર્યા પછી, એ આત્માની
અંદર, ક્રિયાની ગુણ ખાલ્યા, વૈયાવચ્ચની ગુણ
ખાલ્યા, દયાની અકાગ્રતા ની ગુણ ખાલ્યા,
સંયમના સુક્તતા ની ગુણ ખાલ્યા, તે ગુણો
હશે ની બીત્ર ગુણો ખાલશે, અમુક વિશિષ્ટ
ગુણો હશે, તે ઉત્કૃષ્ટ ગુણો ખાલશે, કરું
નથી, હાં કરું પણ ખાલવાનું નથી. આ શત્રુ
વસુનામના રક્ષકિ, અમીનો મત કંઠી.

અહીં હવે સનરખાં સુત્રની અંદર, ઝીલ કંદંબક
 સ્ત્રીના મનની વાત કરી છે, કે જેની પાસે માત્ર-
 ની માત્ર પાંચ પૈસા, આટલું જ ધન છે, એ
 બની કાંઈક કમાય પગ જશે, પગ અરેલા-
 પાંચ પૈસાથી એ કદી પગ કરાડી રૂપિયા કમાય
 નથી, આવું ના થાય.

મોલિસ પાસે કંઈ મુડી હોય,
 હવે કાંઈ પાંચ-પચીસ લાજ રૂપિયા હોય જેનાથી
 એ ધંધો શરૂ પગ કરી શકી પછી અનુ
 લાગ્ય યાદી આપી, અના કરાડી બની અના-
 અબજ બની. આ હવે કંઈક સમયુ શકાય એવી
 વાત છે. પગ હોય માત્ર પાંચ પૈસા, અનુ
 કરું કાંઈ થાય નહિ, એમોથી ધંધો એ શરૂ
 ના થાય. તો પછી લાગ્ય યારી આપી આવી
 કાંઈ સવાલ જ આવતા નથી. અની ઝીર
 કંદંબક વાદી નો મત એવો છે, કે નમારી
 પાસે, પહેલા કંઈક ગુલામી મુડી હોયી મોઝ.
 ઉત્કૃષ્ટ ગુલામી પ્રાપ્તિ એ કરાડીપતિ -
 અબજપતિ થવા બરાબર છે.

અને જેમ કરોડો પતિ, અબનેપતિ થવા ત્રી જેમ
 ત્રારી પાસે લાજી રૂપિયા તી હુધા ઝીઈએ
 એવી રીતે અમુક વિશિષ્ટ યોગ્યતા હોય એ
 ઠીગા લી, એ ગુરુ બને, એ વિશિષ્ટ ધર્મ કરે
 તી પછી એને આગળના ગુણો મળી શકે. એ
 સફળ થઈ શકે, અને તમે કહો કે આવા લાજી
 થી ક્યાં સુધી પહોંચી, કરોડો - અબને સુધી,
 અને અમુક સમય લાગશે. જે પાંચકા થી શરૂ
 કરશે અને વધારે સમય લાગશે. કાબી ઉઠીને
 એ ય કરોડો પતિ - અબને પતિ બનેશે, તી
 ડીરે કુદંબકુ નામના વાદી, એ આં સવાલના
 જવાબ આપે છે કે જે પાંચકા થી શરૂ કરે છે -
 ની, અને સમય વધારે લાગશે એ ત્રારી -
 વાત સાચી, પણ એ DESTINATION સુધી
 નહિ પહોંચી શકે કારણકે એની પહીલા એ
 ઉકલી જશે.

હવે તી તમે ક્યાંથી શરૂઆત કરી -
 પાંચકાની હસકી ક્યારે થાય, એના ચારાના -
 આઠાના ક્યારે થાય, એની રૂપિયા ક્યારે થાય,
 તી તમે ક્યારે કરોડો પતિ - અબને પતિ સુધી, 40

પહીંચી શકી. એટલે જેની પાસે અત્યંત સામા-
 ન્ય ગુણ, અથવા તો જેની પાસે ગુણ નથી,
 એના માટે તમે આશા રાખો, કે એ પાલ
 દીજા લે, એ પાલ ગુરુ બને, અને આગળ
 વધીને એ અત્યંત ઉત્કૃષ્ટ ગુણો ના સ્વામી
 થાય, એ શક્ય નથી. કારણકે એની પહેલા
 એમનું આયુષ્ય પુરુ થઈ જાય.

એકદારમું સુત્ર એમાં વિશ્વ -
 નામના વાદી કહી છે. કે તમે એમ કહી કે
 પાંચ પૈસાથી શરૂ કરીને કદી અબત્રીપતિ બને
 શકાય નહિ, તો આ વાત ખોટી છે. કારણકે જ્યાં
 સુધી શુભની અંદર યોગ્યતા તો છે જ, ત્યારે
 પાંચ પૈસા જેટલી છે, તો એનાથી પાંચ એ
 આગળ વધીને, રોકે રોકે આજે સો ગાળું કમાય,
 કાલે હજાર ગાળું કમાય, પછી લાખ ગાળું કમાય,
 આ જાને એ સો પાંચકા, હજાર પાંચકા, લખ
 પાંચકા, આના ક્રમથી આગળ વધીને, એ કરોડો
 રૂપિયા સુધી પાલ એ પહીંચી શકે. કેટલા -
 એવા પાલ ઉનિયાની અંદર દાખલા,

સંભળાય છે કે ત્યાં જોડેદમ મજુર હોના,
 પેટ્રોલ પંપ ઉપર કામ કરતા હોના, કોઈકે -
 કદાચ ભીખ માંગતા હોના શહેરઆતમાં, અને
 એ પછી અબજૈપતિ બની ગયા હોય, તો
 એવું કોઈનું ભાગ્ય હોય તો એ જોઈ શકાય
 થી ભાંજી વિકાસ કરી છે. એવી રીતે,
 કોઈકે એવી જોઈ થયેલતા વાળા આત્મા હોય
 જેમની જોઈ શકાયમાં પણ ગુણોની થયેલતા -
 નો, ઘણો બધો વિકાસ થઈ શકે. તો તેઓ -
 પણ આ રીતે ઉત્કૃષ્ટ ગુણો, ઉત્કૃષ્ટ થયેલતા
 વાળા બની શકે, આ રીતે વિશ્વ નામના
 પ્રવાહી કઈ છે.

જોઈ શકાયમાં નંબરનું સુત્ર,
 એમાં સુભેગુરુ નામના વાહી કઈ છે,
 અન્યતરે વૈકલ્યે પિ ગુણભાહુલ્યમેવ સા ત્ત્વત રતિ સુસ્તુરુઃ
 સુભેગુરુ તો મન એવી છે, કે જેની અંદર -
 કોઈકે ગુણ નથી, પણ ઘણા ગુણ છે. તો
 પછી ફોટોફોટમાં એમનામાં પણ વિશિષ્ટ થયેલતા
 છે. સુભેગુરુ નામના વાહીની મન એવી છે કે

તમે કહો કે અડધા ગુણ હોય તો ચાલશે,
 પા ગુણ હોય તો ચાલશે, અમે કહીએ -
 હોએ એ તો ચાલશે જ. પણ હંમેશાં ઓછા -
 ગુણ હોય, પણ એ ગુણ છે, એમનામાં એ
 ગુણવત્તા રૂપ છે. કદાચ પંદર રકા ગુણો છે,
 વીસ રકા ગુણો છે, પણ ગુણવત્તા ઘણી છે,
 એ એમના ગુણો ઘણા પ્રજાળ છે, તો એના
 આધારે પણ એ આત્મા આગળ વધી જશે,
 એટલે આલુ બધું NERMANIPE વિચારવું નહિ,
 કે ગુણો ઓછા છે અથવા સામાન્ય છે,
 તો એ આત્માનો વિકાસ શક્ય છે.

પુત્ર નંબર વીસ, સિદ્ધર્ષન -
 નામના વાહી કહે છે, એક નિનિકાર છે, એક
 શાસ્ત્રકાર છે, એ કહે છે, કે,

सर्वभुपपद्मामिति सिद्धर्षेनः।

ધર્મ, અર્થ, કામ અને મૌઝિના વ્યહવારમાં, પુરુષ -
 પત્ર ક્ષાધ્ય ની વિષય હોય, એમાં બધું જ બની
 શકે છે. હંમેશાં તમે એવી શક્તિ બાંધો છો કે
 આમ હોય તો મુલ આગળ વધશે, આમ હોય તો
 આગળ વધશે,

આમ હશે તો જાહે વધી, આમ હશે તો
 વધશે, આમ હશે તો કોઈ લક્ષણ નથી,
 પ્રેમ પ્રહારી જેથી જો આગળ વધી શકે.
 અનુભવથી જો જો આગળ વધી શકે.
 રહેજો પડીને પાછા થઈ શકે.
 અધારાલુપ્તિ પડીને પાછા થઈ શકે.

એવું, એવું વીર્ય, એવો પુરુષાર્થ,
 એની કમોની પરિભ્રમણ, એના ઉત્તર-ચઠાવ
 ક્યારે ક્યા વ્યવસ્થા ક્યારે સમજાવ સર્વથા શક્ય,
 એ વ્યવસ્થા ક્યા ક્યા રીતે આગળ વધી શકે,
 એ ક્યા પગ ક્યા શકાય એ જાણી જાણી. આ-
 રીતે વીર્યમાં સુખ સુધી દસ વાદીઓના મન
 હરીભદ્ર સુરી મહારાજ એ મુક્યા. દસ વાદીઓના
 પાતાની. પ્રેરણાથી, કોઈક દિશામાં દસ વાદીઓ
 સાથા પગ લી, પગ હવે હરીભદ્ર સુરી મહારાજ,
 પાતાની મજ, એને સુખ કરે હો, સુખ મંજર
 એકવીસ,

भवन्ति त्वत्पा अपि असामान्य गुणाः कल्याणार्थकैर्लक्षणैः।
 ભવતી આંધ પગ ગુણો હૈય અસાધારણ ગુણો હૈય,

એ કલ્યાણ ઉત્કર્ષ ના સાધક શાય છે. એટલે
કે જેમ ઉત્કર્ષ કલ્યાણ કરી આપવામાં, એ
અલ્પ પણ ગુણો એ નિમિત્ત બને છે.

વૃજ્ય બુવનબાનુ સ્વરીચ્છરવ્ય મહારાજ,
એમની પાસે એક પિતા પુત્ર બાધ્યા ને, પિતા-
પુત્રની ફરીયાદો કરવા લાગ્યા, ક્યારેક એમણી
પાસે આવું બને ને ત્યારે એમને ખરીખર-
શીખું થાય કે, કે તમે વાતનો સુધારવાની-
કરી છો, પણ હાથે કરીને બગાડી નાખી
છો. દોકિશને શું લાગશે કે પપ્પા મારામાર
મહારાજ સાહેબ ને આપુ બધું કહી છે, મારી
જે વાત મહારાજ સાહેબ ને ખબર નથી,
આ બધું મને ખાંડવા રૂપે, મારી નિંદા કરવા
રૂપે, ફરીયાદ કરવા રૂપે, મહારાજ સાહેબને
બધું કહી છે, હારી જેમ એ તમને જવાબ
આપી જીવી એમણી સામે નહિ આપી. એના
મનમાં તમારા પ્રત્યેની સદ્ભાવ તુરશી.

પછી તમારી તકલીફ ઘરવાની કે વધવાની લે

હોકિરી સુધરવાની ઠી વધારે બગાડવાની, આની ચિંતા કીલ કરી છે હવે એ હોકિરાની સામે - પિતાને અમારે ના કહીવાય કી તમે આવું - બધું દીકરાની હાજરીમાં ના કહો. ખીકલામાં - કહીએ, પાછળથી કહીએ, અને સામે ના કહી આવું તો કહીવાય નહિ.

લુપનલાનુ સ્વરી શ્વરુ મહારાજ - પાસે એકે ભાઈ દીકરાને લઈને આવ્યા છે, ફરિયાદો થાલુ કરી છે, ધર્મ આની ગમતી નથી, ઉપાસ્યે જતો નથી, અમે કીધું લ્યાખ્યાનમાં આવ, આવતો નથી, ધિયેરમાં મય છે પાછી પાંચ પંદર મિત્રો ને લઈને મય છે પાછી - બધાની ટીકીર પતિ કઠાવે છે. ફરિયાદ કરી છે, અને લુપનલાનુ સ્વરી શ્વરુ મહારાજ, બહુ શાંત ચિને વાત સાંભળે છે, જે કાલે જ્યાં છે છે, પાયા ઉકળ્યા છે, હોકિરાની એમ કી મહાત્મા એ હવે મારા ઉપર ઉકળશે, સાફેજ એ હોકિરાની કશું પાલ કહીતા નથી. અને પિતાને એટલું કશું કી તમારી વાત સાચી, FILL નથી, ધિયેરમાં જુ, બીજને લઈ જ્યા, એ હોકિરામાં સાડુ નથી, 46

પાગ ધોનો જે આવી ભાવ હોને કે બીજનું -
 પાગ પોતે કર્યું, ભલે કૌંસ ખોડું છે. પાગ -
 ધોનો જે ભાવ હો આવી, એ ભાવ ધોને -
 આગળ વધારશે. પિતાને ધંપું છે અને અહીંયા -
 ક્યાં લઈ આવ્યાં, અને બીજનું તો શું કરું,
 વિદાય લીધી. હાંકેરાને મહાત્મા બહુ સારા -
 લાગ્યા, આવતો જતો ધર્યો ધર્મ પામ્યા, આગળ
 વધ્યો, હોજા લીધી, અને કુલ રેટ જાણી
 સાચે હોજા લીધી.

ડુંગરીબદ્ધ સુરી મહારાત્ર કહે છે

શ્રવન્તિ ત્વલ્પા આપિ અસાધારણગુણા કલ્યાણૌત્કર્ષસાધકાઃ
 ગુણી કીરના છે જામું જીટલું મહત્ત્વ નથી, ગુણી
 અસાધારણ હોય, એક વિનય માત્ર આવડતો -
 હોય, કામ વધે જશે. મહાવીર સ્વામી ભગવાન -
 ના કાળમાં એક નાનો બાળક હતો, એણે મૈયું
 કે મારા પિતા છે એ નગરશહેરની ઘણી વિનય
 કરે છે, પિતાની વિનય કરે હાંકેરા, નગરશહેર
 તમારાથી મોટા છે, હું એમની વિનય કરું,
 પાપા કરે હા જરૂર, એવો બહુ સાડુ, એમના

विनय करे है, छोड़वार नगरही, सैनापति पास
 गया, जो छोत्रनी विनय करे है, छोत्रनी जो
 छोड़रानी चरुं जो छोत्रनवी भाँया लागे है,
 छोत्रनी विनय पाग करुं. नगर हीं रत्र खापी,
 सैनापतिनी विनय करे है, भंजी पास न्यानुं
 चरुं, खल्यकुमारनी पास सैनापति गया है,
 छोत्रनी के विनय करे, छोड़रो त्यां रत्रय है,
 छोत्रनी विनय करे है, खल्यकुमार छोड़ दिवस
 श्रीलिक रात्र पास भय है, छोत्रनी के विनय
 करे, छोड़रो त्यां रत्रय है, श्रीलिकरात्र -
 छोड़ दिवस महावीर स्थात्री लगवान पास भय
 है, रात्र रेषा रात्र ने लगवाननी के विनय
 करे, छोड़रानी चरुं है खा ती रात्रवी पाग
 महान, खनी श्रीलिकरात्र ने कहे है है हुं छोत्रनी
 विनय करुं, नी श्रीलिकरात्र करे है है खा ती
 परत्र सीलाय नी पान कहेवाय. छोत्रनी -
 विनय करवा के छोत्रनी, लाणक पुहे है आपनी
 विनय भारे करे राती करे श्राप नी लगवाने
 कहुं है भारी श्री जरो विनय करवा होय, नी
 हीजा लीपी परे, सयत्रनुं पालन करुं परे, भारी

આદ્યાને આવી થડાવવી પડી, અને બાળક -
કર્મુ કી હું એમા માટે તૈયાર છું. એ બાળક
દીમા એ લીધી, નિર્મળ સંયમ પંગ પાણ્ય,
આત્મ કલ્યાણ સાધી લીધું

भवन्ति स्वल्पा अपि असाधारणगुणाः कल्याणीन्कार्थसाधकाः।

આત્મ નિરીમાળ કરી, એકાદ ગુણ પણ આપણી
અંદર અસાધારણ ખરી હું કૈવા બીદા, પાંચા,
નકસાદી, ભ્રામક, કાલ્પનિક, દેખાડા ના, -
TALAPARARAY ગુણી લઈને આપણી બેઠા -
હૌંઈએ ઠીએ.

કંઈકે ચર્ચુ નવીને ગુણ રવાના થયી નથી !

તાત્વિક દ્રષ્ટિએ આપણી ક ન હતી. આપણને
લાગી છે કે કતી રહી. ચીકું હૈશી પણ મજબુત
હૈશી, પ્રીતક હૈશી, તાત્વિક હૈશી, પ્રેઠ હૈશી,
ઉત્કૃષ્ટ ભાવ આવી હૈશી,

એમાથી આપણા આત્માનું કલ્યાણ થયું !

20.09.2021

એક ગુણ વિમય ગુણ, આટલું નક્કી કરી ગમે
તેથી ગુસ્સો આવે, ઉપકાષ્ટીની આગળ -
વડિતીની આગળ, ઉંચે જવાને જિંદગીમાં કદી
જોલવું નહિ. આટલું નક્કી કરવું છે કે
નિનિ શાસ્ત્રોમાં કહ્યું,

અતિક્રુદ્ધૌપિ ન માન્યમવમાન્યેત ।

ગુસ્સો તમારો ફૂટ ફૂટ વાઈ ગય, પણ જે
માનનીય છે એને અપમાન તમે કદી કરતા -
નહિ, આત્મ વિરીઝાગ કરીએ, ઓઠા ગુણ હશે,
ધોડા હશે, તાલ્વિક હશે, અસાધારણ હશે,
એનાથી આપણા આત્માનું નિશ્ચિત કલ્યાણવશે,
એના માટે પ્રયાસ કરીએ. આને સમય વચી છે,
આને આટલું રાખીએ.

x x x

21.09.2021

ધર્મ બિંદુ ગ્રંથ - વાચના - ૨૫

ધર્મ બિંદુ ગ્રંથમાં પૂજ્ય હરીભદ્રસ્વામી મહારાજ
શોધા અધ્યાયની અંદર યોગ્યતા ના સંદર્ભ-
માં કહી છે.

શ્રીમન્તિ ત્વલ્પાક્રમણિ અસાધારણગુણાઃ કલ્યાણીત્કર્ષસ્વાધિકાઃ ઇતિ
સયમ્ પુવન પાત્રવા માટે, અને પાત્રીને સયમ્ -
પુવનને સફળ કરવા માટે, દરેક આશયક નું -
એક આત્મ નિરીક્ષણ સતત શ્રેયે, કે પ્રાર્થના
કોઈ,

અસાધારણ ગુણ છે કે નહીં

મને ફાવ્યું ત્યારે મેં ગુરુ મહારાજ નું માન્યું -
ત્યારે સત્રપાંગ સાધારણ છે, અસાધારણ નથી.
શહેરમાં થીએ ને નિર્દોષ ગાયેરી સહીલાઈથી
મળતી હતી ને માટે, લીધી. અને વિહારમાં
એક કિલીમીટર જેવું પડે એવું હતું ને માટે
ના લીધી, તો એ નિર્દોષ ગાયેરી ન વાપરવી
એ આપણે ગુણ અસાધારણ નથી. શક્તિ-
શાપ્તિ સ્વાધ્યાય બરાબર કરીએ, આને જરાક -
ઉંઘ આવતી હતી ને આને ગુરતી મારવાનું
મન વાય, તો એ શાપ્તિ સ્વાધ્યાયની ગુણ
અસાધારણ નથી.

રીજ પ્રવચનમાં આવતા હતા, અને મુડ કરાક
 આવી, પાછી હતી, અને ન આવ્યા. પ્રવચન
 પ્રવચનની આપણી ગુણ અસાધારણ નથી.
 આમ આપણે શાંતિ રાખીએ છીએ, ચાંદુ -
 સહન કરીએ છીએ, અને કોઈક આપણી -
 આમ બીલ્યું, અને આપણે અકેદમ ઉકળી -
 ગયા, તો ઝાંખાનો ગુણ આપણો અસાધારણ -
 નથી, ચારીક તકલીફ થાય છે ને આપણે
 વિચારીએ છીએ કે ભાઈ હોય, કમો ના ઉદય -
 હોય, મેં કર્મ બાંધ્યા, મારા કર્મ ઉદયમાં -
 આવ્યા, અને મારે મને ખાટલું ફાળું છે,
 એ તકલીફ DOUBT થાય છે, થબિલ થાય
 છે, હથુ વધે છે ને પછી હાય -- હાય -- હાય --
 હાય -- થવા લાગે છે, તો સહનશીલતા ની -
 આપણો ગુણ, અસાધારણ નથી !

સાધારણ ગુણોની માત્ર કંઈક -
 જ્ઞાતા, કંઈક સહગતિ, ચાંદુ સાડું ભવિષ્ય -
 મળી શકે. સાધારણ ઘંઘાચી તમને તમારો
 સાદી શીટલી રળી શકી. તમારા શીટલી- શાક

चर्चि अथ. अथी पधु हांछी, केम साधारण धंधाची
 चाय नहिं. साधारण धंधाची केम श्रीमंत,
 महाश्रीमंत न जनी शक्य. धर नमाहुं -
 याली अथ, गाडु गजडी अथ, जी शीत -
 साधारण गुजोची, साधारण हीरा पिरनिची,
 साधारण सर्व पिरनिची, सात्रान्य कडा नुं -
 पुण्य जंधाय, अंडाह- जी सहगति भजी, -

साधारण गुजोची भोजि भजी शडें नहिं !

महापुरुषो ना यत्रित्रीची आपणाने
 अकैध्र साम्यार्थ चाय ही भैतारुण भुनि, हींथ
 पतीने जयायवा भारे जाधर पीराय, डीगा
 जहार नीकणी अथ,

पाणिदया कोंचजं तु नाइकखे

आगत्रां शब्दो मुक्या, अंडे मात्र रुपह्या भारे
 आरती हिसारी करवा, भैतारुण भुनि तीयार -
 नची, हीं हींथ पतींभी जवला यल्या ही, मी
 डरुं करुं नची.

आ कडांनी रुपह्या आपणां जरी १

घोड़ी अनुकूलता, घोड़ा प्रभाव माटी, खेड
खारगा बांधी पसार घता, खी जंघ घर्षणुं -
ही, खनी पुंनवात्रां प्रभाव आपणी करी राडीकी
नी मीतारन मुनिवर नी कतामी ख्यापणी -
पुपध्या कर्ष कतामी ७

किणशासनत्रां संयत्रां, संयत्र -
पालननी खेडर कौर्ष न OPTION नवी डी
तत्रे खाट्ने सुधी सहन करी, पछीनुं नहि करी -
नी माई. खाट्ने सुधीनी पुपध्या पाणी, खनी
पछीनी नहि पाणी ती माई. खाट्ने सुधीनी
तत्रे स्वाध्याय करी, पछी प्रभाव करीती माई !
खार्पुं कर्षुं ही नहि. किणशासननी नात्यिक -
द्रिणर खी गुणनी अपेक्षा ही नहि. किण -
शासननी नात्यिक प्रेषिण्ये,

असाधारण गुणनी अपेक्षा ही !

ईश्वरप्रेक्षरी महाराज इहिया मंगी
ही डी, तत्राहुं इल्यापनी खा संयत्रधी घर्ष कषानुं,

ત્રી સામ્રાજિક, પૌષ્ઠ, પ્રતિક્રમણ કર્યા, ઉકાળેલું
પાણી પીધું, ત્રી જામણા કરી છી, છુદું -
રાજતા નથી, ત્રારું કલ્યાણ નિશ્ચિત છે,
પણ એ કલ્યાણનો અર્થ અમુક રૂદ સુધીનું -
સુખ છે, અમુક રૂદ સુધીની સફળતા છે,

ત્રી અસાધારણ ગુણો ત્રારી
અંદર નથી, જિજ્ઞાસન રગ-રગમાં વહીનું નથી,
શાસન માટે રૂદી પડવાની ત્રન્ના નથી, સંયમ-
પાલન માટે જ્યાં જ રીતે ઘસાઈ ઘુરવાની ત્રન્ના
નથી, તો સમ્રથ હો ત્રારામાં અસાધારણ -
ગુણો નથી, અને અસાધારણ ગુણોના અભાવે
ત્રારું કલ્યાણ ઉન્નત થાય, ઉન્નત કલ્યાણ
ત્રને મળી, એ શક્ય નથી.

રૂદી ભદ્ર સૂરી મહારાત્ર દસે વાદીઓ-
નો મત મુકીને, રૂદી BALANCE સ્થાપણ -
દ્રષ્ટિએ આપણને CONCLUSION આપી છે,

૧) વાચુ, ૨) વાલ્મીકિ ૩) વ્યાસ ૪) સમ્પાદ ૫) નારદ ૬) વલ્લુ
૭) કીરકદમ્બ ૮) વિષ્ણુ ૯) સુરગુરુ ૧૦) સિદ્ધસેન

कैटला कैटला, ^{जे} मत्त रकु ड्यां खेमां सिधसेन,
 सुवेगुरु, विश्व आ मग वादीना ही मत्त ही,
 खेमां नत्रे डहुं डे योग्यता ही ती लधुं न
 थरी, जे वात साधी ही, पण जे योग्यताना
 अर्ध जे तत्रे साधारण गुण करी ही, असधा-
 रण गुणनी जे तत्रे खाहर नथी, ती पही
 जे मत्त सम्यङ् नथी, साधा नथी, डारणडे
 परिपूर्ण डार्य, जे खेनाथी सिध थवानुं नथी.

जे वायु, वाल्मिठी, व्यास, सत्रार,
 नारह, खने जीर डंजक खेमनी जे मत्त ही
 खेमां ड्याड, डंठक साधु ही, पण ज्यां खेमां-
 डीं हीने पण नीराडरण थाथ ही डीं हीने
 खेमां मीरुणुड थापे ही, ती खे हीने जे
 मती ही जे साधा नथी, सम्यङ् नथी. जेक
 अपेक्षाजे, हसे मत्त साधा ही, श्री न्यां -
 असधारण गुणनी नो खानु इयि. योग्यताना
 खानु हीय. ती जे साधा ही. खने जे
 साधा पण डीं हीने, ती खेमे जे मत्त डींजे
 हीजे, खेमा स्वरूपे न ती मती ही.

અને એ એવું નથી તો પછી એ મનો પાત્ર -
સાચા નથી.

એકવીસમાં સુત્રમાં હરીભદ્ર સ્વરી -
મહારાજ કહે છે, કોને દીકરા આપવી એવું,
અને કોઈને દીકરા આપવી એવું એની વાત
અત્રે કરી દીધી. હવે દીકરા હાન, દીકરા આપ -
વાની વિધિ, એની અર્થતા એ કહે છે.

उपस्थितस्य व्रज्जाचारकथनपरीक्षादिविधिः।

દીકરા લેવા કોઈ આપ્યા છે, આવીને કહે છે મારે
દીકરા લેવી છે, તો શું કરવાનું છે તો એને
આચાર કથન કરવાનો, અને એની પરીક્ષા વગેરેની
વિધિ કરવાની, એને પ્રશ્નો કરવાના. કહે છે -
પ્રશ્નોના અર્થ શું, તો સમયિક વગેરે સુત્ર
આપવું, એવા અનુબંધાનનો, અભ્યાસ કરાવવા,
વિદિ પ્રશ્નના પ્રદાનમાં ને^{પૂર્વ} સુત્રોમાં સુચિત છે એ
કરવું. અહીં કહે છે કે એનો વ્યાખ્યાન સાંભળ્યું
વેરાજ્ય નું વ્યાખ્યાન હતું, એ સાંભળીને એને
ભાવ તો થઈ ગયો. દીકરા લેવા એ આવી છે.
એ ભવ્ય શબ્દને ગુરુ એ પ્રશ્ન કરવા, કે જે

વત્સ ! તું કીલ્લો છે ?

અને તું શા માટે દીકરા લેવા ઇચ્છે છે ?
મી ઝી ખાનદાન પરિવાર ની દીકરી હોય ,
સારા નગર વગેરે સુંદર ઝીંમમાં ઉત્પન્ન થયો
હોય .

સ્વાસ્થ્યમીરમ -

ઝંપો જે ભવ લ્યાદિ ઝેના કાથ માટે જ માટે
દીકરા લેવી છે, ખાવી જવાબ છે, તો ઝેને
પછી પ્રશ્ન શુદ્ધ ગાળીને ઝેને દીકરા ખાપવી.
તમે કીલ્લો છો, આમાં ફેલકી કીલ્લો જવાબ -
નીકળે છે તો દીકરા ખાપી રાકાય નહિ. ઝેને
પુઠવામાં ખાવી ફી શા માટે તમારે દીકરા લેવી
છે. અને સમારના કાથ માટે, આત્મ કલ્યાણ
માટે, મીઝ માટે દીકરા લેવી છે, ખાવી જવાબ
ન હોય. તો દીકરા ન ખપાય.

એક આચાર્ય લગાવેને અને કથું,
અપોરે દોઢ વાગ્યા ની સમય હતો, એકે ૭૦-૭૫
વર્ષના કાકા ઉપાશ્રયમાં ખાવી ગયા, પગમાં -
માથુ નાખી લીધું ની કથું અને દીકરા ખાપી દી.

આચાર્ય ભગવંત મને વાત કરતા હતા મને કહી કે
મિં એમને પુછ્યું કે તમારે શા માટે હિજા
લેવી છે, તો એ કંઈ જાણી નહિ. અને યાંત્રી
વાર પછી એ ઘરે જતા રહ્યા. પછી તો આવ્યા
નહિ, પછી યાંત્રી વાર પછી ખબર પડી કે ઘરમાં
બહુ જ ઝગડાઈ થઈ ગયી હતી. અને એના
કારણે એમને થઈ ગયું કે હવે મારે સંભારમાં
નથી રહીપું, ને હિજા લેવી છે.

બહુ વેરસ મમનો વાત હરીભદ્ર
સુરી મહારાજ કરે છે, કોઈ હિજા લેવા ઇચ્છે છે,
એમનું પુસ્તુ નથી. એ શા માટે હિજા લેવા
ઇચ્છે છે એ પાલ સમજવું ઈચ્છો. ઠાંકરો હોયને
એને આ વેકુલ ના HOME WORK, ને TEACHER
ની રજકક, ઘરની બધી માલાફુટ, ખાલ્યા માટે
TRAINNING માં આવતો હોય, બહાતી હોય
વહીતો હોય, તૈયાર થતો હોય તો એ વાંધો નથી,
પાલ આના માટે જ જેને હિજા લેવી છે એ
હિજા માટે યોગ્ય નથી. જે એવી કે હવે બહુ
જગા આવે છે, નીરજંધી આવે છે, બીજું ત્રીજું આવે છે,

ઉપાધિઓનો કોઈ પાર નથી, સુખ સૈયું કર્યું -
 નામો-નિશાન નથી, અને આપણે દેખા લઈ
 લઈએ તો આ બધા TENSIONS થી તો
 મુક્ત થઈએ, પછી સૈયું થાય સૈયું કર્યું -
 નહિ તો કંઈ નહિ, અને દેખા ન આપી શકાય,
 પ્રયત્નો પાછળ ગુરુ તો લાવ એ હૃદય છે અમી -
 કાંઈ દેખા આપવા માટે જ બંધા છે એ સૈયું નથી.
 પાગ તમે મે શુદ્ધ લાવવી લેવા આપ્યા છે,
 તમારી ભુત્રિકા બરાબર છે, તો પછી આગળની
 વિચાર કરીએ.

બરાબર

ભુત્રિકા જ નથી, અત્યા ગુરુવદન
 લેવાના, વાસણોપ નાખવાની, લોકો તો માન-યાન
 મળે, ઉપાધિ કરી નહિ. આટલા મુદ્દે દેખા -
 લેવી હૃદય, તો દેખા માટે એ યોગ્ય નથી.
 પહેલી ગુરુની વિધિ પ્રયત્ન કરવા, બીજા મંબરની
 વિધિ, અને એમાં તો ઉત્તર શુદ્ધ છે કે, મારે તો
 આત્મ કલ્યાણને મોજ માટે જ દેખા લેવી છે.
 પછી એમને આધાર કરીવાળા. કે જે કાયર છે
 એમના માટે દેખા પાળવી ઘણી અઘરી છે.

दुरन्तचरा प्रव्रज्या कापुरुषाणाम् ।

तमने आवना चरि गरी, तमने मीमि ब्रैरुमै ही
तमारे आत्र शुद्धि इरुवी ही, मारै तमै इही इ
मारै हीजा लेवी ही, आरुनु क पुरतु नवी.

तमै पडुला खेमत्रै हीजा सहुली नवी !

तमै खमत्रै !

जोडाना खेगा बाववा खेनुं नाम हीजा !

जाडानी धार पर बाववुं खेनुं नाम हीजा !

डोधजाने मोठाची सुलावणी खानुं नाम हीजा !

खजिन नी खवाजाने पी नवी खानुं नाम हीजा !

मेवे पर्यतने तान्यामां तीजयी खानुं नाम हीजा !

जि हाथे हरिथी तरी नवी खानुं नाम हीजा !

हीजा औं शंई सहिदी नवी. की वीर ह्यि, की-
वीर ह्यि, की मिश्रय जध ह्यि, की जध डज
ह्यि, की

संभार उपर ज्यंत प्रैष लुधि ह्यि !

कीं मीज ना ज्यंत रीज ह्यि !

कीं विगाहा प्रत्येनी अविहुड प्रैम ह्यि !

कीं प्राणाने पाग, प्रपन्था, मिथत्र, प्रत, धनी
त्याग कथा की नीयार न ह्यि, की क हीजा-
पाणी कडि.

बाहाहिं साजरो चोव तस्त्रिषो जुणोद ही ।

हीजा औं गुणनी महाराजार ही, नी धनी पार-
पात्रवी औं जी हाथी हरीयानी तरी कथा जराजर
ही.

हीजा लीवी जहु सहिदी ही, पाणवी जहु न अथरी ही.

तदा भंगे दारुणत्वं ॥ चम्पूश्रुतम् ।

हीजा सङ्ग धाय तौ भोजि ही, हीजा निष्कण अय,
हीजा तमे बराबर पाणी नहि, तमे लगवान -
नी आशानी पिरुद्ध धाव्या, तमे लीधैला प्रती -
महाप्रती तौही हीधा, तौ संभव्य ली ही,

हीजा क्युं त्रियंकर पाग जीनुं क्युं क नवी !

जेके ज्ञावक ही जी पाप करे, अने जी क
पाप साधु करे, साधुनुं प्रायश्चित्त वही ही,
जेके पाप साधु करे जी क पाप गणि करे,
प्रायश्चित्त वही ही, जी क पाप पन्थास करे,
प्रायश्चित्त वही ही, जी क पाप आचार्य करे,
प्रायश्चित्त वही ही, जी क पाप गोरहाधिपति करे,
प्रायश्चित्त वही ही.

जेके सामान्य धर्म नी पामेल -
व्यक्ति, डौध जीव्य कर्मिमां कर्मेल व्यक्ति जी पाप
करे अने ज्ञावक जी पाप करे, जी प्रायश्चित्त
जेके अपेक्षा जी वही ही.

જવાબદારી વધે છે, સારું સચેત્ર ક્રિયાઓમાં -
 તમારી જવાબદારી વધે છે, પુણ્ય વધે છે,
 અને જો કે ક્રિયામાં તમને જે અનિચાર બનાવે
 ગડબડ કરી, પાપ પળ વધે છે, અહોયા ઘર-
 ઘરની ગૌચરી લેવાની છે, એકે રસોડી જેમી -
 જ્વાનું નથી, એકે રસોડી ઘાડ પાડવાની નથી,
 અહોયા વિહારો કરવાના છે, બાવીસ પરિપહો
 સહુન કરવાના છે, પધારી પધારી જે થાય,
 અને ભાગી અપ, કૌમ જાણ્યા અહિંયા, આ
 શબ્દ પળ સાંભળવા મળે, અહિંયા કોઈ કડવા
 શબ્દો પળ કહે, કોઈ પ્રશંસા પળ કરે, કડવા
 શબ્દોની અંદર દ્રૌષ ના કરવો, પ્રશંસામાં રાગ
 ન કરવો, ઉત્તર અમુલ્ય રાજવું, આનું નામ -
 ખાંડાની ઘાર.

૭
 તમ ગૃહસ્થ પળાની અંદર અત્યંત
 પ્રીયંત હતા. અને કોઈ માણસ અપ્રેમના ઘરે
 ગૌચરી મારી ગયા જે તમારું ઘારે અપ્રાન -
 કરી છે, અને તમારું મન ખિન્નહુલ વિચલિત
 ન થાય, આનું નામ ભૌટાના થાળા !

સંસારની કાંદર તમે ડનલોપ ગાદીની કાંદર
રુઠી જતા હતા, અહીંયા ઉલટખાલટ જમીન
વાળી, રાત વાસી કરવાની જગ્યા મળી, અને -
આખી રાત તમને ઉંઘ ન આવે ની છતા તમને
વાંલ-વાંલ આને ઉઠાવનાં હોય, કૌ આ,

સંયમ ચુવન કૌલું મમનું હી !

ખિલકુલ અરતિ ન કરવી. આનું નામ મૈત્રુપર્વત
નું શિખર ! ખિલકુલ પંપાજ્યા વગર, ફૌસલાવ્યા
વગર, ખીસ્નામાં ઉતાર્યા વગર, બહુ જ સ્પષ્ટ
પણી, આચાર કચન કરવું. આની અર્થ એ નથી
કૌ એનો બધો જ ઉલ્લાસ નાગી પાડવો. એનો
વ્યાખ્યાન સાંભળી ની જે પારો વાડવો હોય, બધો
શુન્ય થઈ જાય. એમ કહેવું કૌ સંયમ અઘરું હી,
તો સંસાર વધારે અઘરો હી. સંયમ કહાય
વર્તમાન માં અઘરું લાગી હી પણ સંસાર આખા
ભવિષ્ય ની અઘરું બનાવી હી હી, અને ચુવ જે
સંસારમાં સહન કરી હી, ચુવે જે સહન કર્યું,
અનેતકાળમાં સહન કર્યું, એ જી ભવિષ્યમાં -
સહન ના કરવું હોય તો,

21. 09. 2021

શુભી ની સમ્ર સોયવો પતી, એનું નામ સંયમ
પુત્ર. પણ જેને સોય એ બેસી નથી, જેને
અહિયા પણ ફુલની લીયા જ મીઠાએ છે,
એ તો સંયમ માટે લાયક જ નથી, માટે
આચાર ક્ષમ કરવાનું, આને સમય વધી છે,
આને આપણું રાખીએ.

* * * *